



ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ ТА РЕГІОНАЛІСТИКИ



СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ УЧНІВ
Компонента освітньої програми – вибіркова (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Регіональний розвиток і просторове планування
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Косташук В.І., к. г. н., доцент кафедри географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobitnyky/kostashchuk-volodymyr-ivanovych/
Контактний тел.	+38953105124
E-mail:	v.kostaschuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8323
Консультації	згідно графіка консультацій викладачів кафедри

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна розкриває актуальні проблеми організації позашкільної роботи учнів з географічного краєзнавства. Акцентується увага на сутності географічного краєзнавства та його ролі у засвоєнні географічних знань та патріотичному вихованні. Значна увага приділяється вивченню методів організації позашкільної роботи з географічного краєзнавства.

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів спеціальності «Географія» систематизовані знання щодо особливостей організації освітньої діяльності учнів у позашкільному освітньому просторі при вивченні географічних аспектів краєзнавства.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1	
Роль географічного краєзнавства в підвищенні якості засвоєння географічних знань	
Тема 1.	Вступ. Предмет, мета і завдання курсу
Тема 2.	Історія розвитку шкільного краєзнавства в Україні..
Тема 3.	Географічне краєзнавство як складова педагогічної системи.
Тема 4.	Форми, методи, джерела та зміст та шкільного географічного краєзнавства
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2	
Теоретико-методичні аспекти організації позашкільної географо-краєзнавчої роботи учнів	
Тема 5.	Краєзнавча характеристика України та Чернівецької області
Тема 6.	Методичні особливості вивчення природних краєзнавчих об'єктів.
Тема 7.	Методичні особливості вивчення суспільно-географічних краєзнавчих об'єктів.
Тема 8.	Форми та засоби проведення краєзнавчої роботи в закладах освіти.
Тема 9.	Системний підхід до організації краєзнавчої роботи в школі.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: словесні методи - лекція, бесіда, пояснення, дискусія, інструктаж; практичні методи; наочні методи - демонстрація відео, презентації; методи стимулювання пізнавального інтересу - ситуаційні завдання, виконання проєктів; самостійна робота над індивідуальним завданням.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Основними формами поточного контролю є **усний контроль** (індивідуальне та фронтальне опитування, захист практичних робіт, захист проєктів, презентації результатів виконаних завдань та досліджень); **письмовий контроль** (модульні контрольні роботи, практичні роботи, ситуаційні завдання, кейси); **тестування**.

Формою підсумкового контролю – є **екзамен**.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Освітня діяльність (викладача і студента) під час вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть оригінальним дослідженням чи міркуванням й об'єктивно оцінені викладачем (або інше ваше бачення). Основою для дотримання принципів академічної доброчесності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича є Закони України а також «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Правила академічної доброчесності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»; «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Детальніше із зазначеними нормативно-правовими документами можна ознайомитись за посиланням: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентові/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.

Рекомендована література

Основна

1. Гільберт Т.Г. Географія рідного краю. Хмельницька область: підручник для 5-го класу. / Т.Г.Гільберт, Г.В. Думанська, Н.В. Кривицька - Кам'янець-Подільський: ПП Мошак, 2004. - 136 с.
2. Жупнський Я.І., Заячук М.Д., Скрипник Я.П., Сухий П.О., Тюфтії А.Г. Географія рідного краю. Чернівецька область: підручник. - Чернівці, 1999. - 160 с.
3. Кілінська К. Географія рідного краю: Навчально-методичний посібник. Вип. 5-ий. Ґрунти, рослинний і тваринний світ, фізико-географічне районування Карпато-Подільського регіону./ К. Кілінська – Чернівці: Рута, 2004. – 100 с.
4. Круль В.П.. Краєзнавство: регіональний огляд. Конспект лекцій. / В.П Круль. - Частина 2. – Чернівці: Рута, 2002. – 88 с.
5. Кузьма-Качур М.І., Горват М.В. Основи краєзнавства. Навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2017. – 256 с.

6. Основи краєзнавства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / кол. авт.; за заг. ред. чл.-кор. НАНУ О. П. Реєнта. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 27
7. Олішевська Ю. А. Шкільне географічне краєзнавство. Навчальний посібник. К.: «ФО-П Кравченко». 2020. – 175 с.
8. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства: навч. посібн. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – 256 с.
9. Методика дослідження промислового підприємства: Методичні вказівки / Укл.: С.А. Греков, Н.І. Коновалова. – Чернівці: Рута, 2008. – 32 с
10. Методичні матеріали до вивчення курсу “Географія Карпатського регіону” / М. Салюк, М. Микита, Ужгород: Видав. УжНУ “Говерла”, 2020. – 76 с.
11. Глюдзик Г.Б., Легеза Н.Я., Легеза С.І. Рідний край – Закарпаття». – Ужгород: Гражда, 2010. – 108 с.

Допоміжна

1. Бенедюк В. В. Технології застосування краєзнавчого принципу при вивченні географії у 6 класі // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2015. Вип. 41 (94). С. 407 – 414.
2. Джаман В.О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти: Монографія. / В.О.Джаман – Чернівці: Рута, 2003. - 392 с.
3. Джаман В.О. Рай для відпочинку / В.О.Джаман, В.П. Руденко // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2004. - № 29-31 (370- 372). – С. 53
4. Заставецька Л. Б. Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі: курс лекцій. – Тернопіль: Видавничий центр ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2011. – 104 с.
5. Загальна методика навчання географії: Підручник / О. М. Топузов, В.М. Самойленко, Л. П. Вішнікіна. – К. : ДНВП «Картографія», 2012. – 512 с.
6. Бенедюк В. В. Технології застосування краєзнавчого принципу в процесі вивчення фізичної географії України // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Сущенко та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2015. Вип. 40 (93). С. 382 – 389.
7. Збірник програм для гуртків, творчих об'єднань туристсько-краєзнавчого та еколого-натуралістичного напрямів: (для позашк. та загальноосвіт. навч. закл.) / Хмельниц. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти, Хмельниц. обл. центр туризму і краєзнавства учнів. молоді, Хмельниц. обл. еколого-натураліст. центр учнів. молоді ; [уклад.: В. Ю. Іова та ін.]. – Вид. 2-ге, допов. і переробл. – Кам'янець-Подільський : [Б. в.], 2008. – 233с.
8. Косташук І.І., Білоус Ю.О. Суспільно-географічні аспекти формування якості знань учнів у Чернівецькій області. Науковий вісник Чернівецького університету. Сер. Географія. 2015. Вип. 744-745. С. 145- 148.
9. Мариняк Я.О. Географічне краєзнавство та методика його викладання. Навч. методичний посібник. – Тернопіль: Видавничий центр ТДПУ імені Володимира Гнатюка, 2003. – 64 с.
10. Шищенко П., Муніч Н. Географічне краєзнавство: зміст, понятійнотермінологічний апарат, місце в географічній освіті // Історія укр. геогр. Спец. випуск: Краєзнавство. – 2001. – Вип. 4. – С. 6-8.
11. Шкільне краєзнавство: навчальний посібник / В.С. Прокопчук; наук. ред. П.Т. Тронько; МОН України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – К.; Кам'янець-Подільський: Кондор, 2010. – 278 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Буковинська мала академія наук учнівської молоді <http://doncv.gov.ua/?p=5422>
3. Комунальний заклад Чернівецький обласний центр національно-патріотичного виховання туризму, краєзнавства та екскурсій учнівської молоді <http://traveller.at.ua/>
4. Комунальний заклад "Глибоцький центр туризму, краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді" <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057214279185&paipv=0&eav=AfbtPZ6JdVPhKZY55onWgDNj3kvWeayA0y4inGA9VwCHqRG0suNEDkCmzT93DHLz15U>

**Детальна інформація щодо вивчення курсу
«Організація науково-дослідницької роботи учнів»
висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни**
https://geoukr.chnu.edu.ua/media/ix2dyt5o/rp_3-orh-tsiia-ndr-uchniv-2024-rripp.pdf